

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja trikrat na teden, v torek, četrtek in soboto, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele ali v Mariboru s pošiljanjem na dom, za celo leto 10 gold., za pol leta 5 gold., za četrt leta 2 gold. 60 kr. Za tuje dežele za celo leto 12 gold., za pol leta 6 gold., za četrt leta 3 gold. 25 kr. a. v. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petite vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempelj za 30 kr. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Mariboru, v koroški ulici hišn. št. 220.

Opraviništvo, na katero najse blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v tiskarnici: F. Skaza in dr., v koroški ulici hišn. št. 229

Slavnemu državnemu zboru

pred Škotskimi vrati na Dunaji.

Avstrijsko občinstvo toži, da je državni zbor prav dolgočasen postal, da je brez zanimivosti. Nekoliko pri tem očitavanji je resnica. Opozicija je utrujena ali, kakor bi rekli, apatična, hegemonika večina pa nema pravega predmeta, kar bi svet zanimalo. Celo gališka resolucija, ki še je včasih pozornost in pazljivost na slavni državni zbor obudila, je v umiranju in potem je glas in slava slavnega shoda na Dunaji na slabem, skoro pod ničlo.

Zato bi smel slavni državni zbor jako hvaležen biti, ko bi mu nek predmet nasvetovali, ki bi zopet pazljivost vsega avstrijskega občinstva obudil v najpopolnejši meri. Ta predmet je jako nagajiv in ima to neskončno imenitno prednost, da pobije Slované v Avstrije z njihovim lastnim orožjem. Ker Slovani nismo sebičneži in tudi gospodom Nemcem radi slavo privoščimo tega predmeta, ki bo slavo slavnega državnega zbora jako pomnožil, nečemo zamolčati ampak ga javno imenujemo.

Znano je, da je lanski češki deželni zbor za maršaleka Lobkovic predložil Njegovemu Veličanstvu neko postavo o narodni ravnopravnosti. Ta postavo nij dobila najvišjega potrjenja, ker je takrat Beust in Andrassy podrl Hohenwartovo ministerstvo in se je, kakor je znano, avstrijska politika zasukala na magjarsko-nemško politiko, ali bolje rečeno: na nemško in na magjarsko politiko.

Ves svet se še dobro spominja, kako „slaba“ je bila tista Rieger-Martiniceva postavba o narodni ravnopravnosti. Nij bilo nemškega politikarčka in nemškega časnikarčka v najmanjšem kotu Avstrije, kder bi se

ne bilo z indignacijo konstatiralo, kako je omenjena narodnostna postavba izmišljena, da tlači in posiljuje uboge Nemce in njim pravico tare in krivice dela.

Dobro! Kaj ko bi se začel slavni državni zbor zdaj maščevati nad tem grešnim napadom proti Nemštvu in orožje obrniti proti svojim lastnim očetom. Kaj ko bi zdaj državni zbor, ne imajoč lepšega in vspešnejšega dela in da ne dolgočasi sebe in občinstva, ono narodnostno postavbo v roke vzel in jo, premeniv ime Čehov v Nemce in ime Nemcev v Slované, za državno postavbo proklimal in kroni v potrjenje predložil. Onda bi se tepel zlokobni Slovan z lastno šibo in nam je tudi pomagano. Mi prosimo te šibe.

Če se tega predmeta neče polastiti večina slavnega državnega zbora, ga priporočamo tako zvani opoziciji (na pr. Poklukarju in tovarišem), če se ga pa tudi ta ne poprime, ga odstopimo slavni vladi, ki si je vlado nastopivša na čelo zapisala, da hoče ravnopravnost v življenje spraviti. Vsakako pa bo predmet hvaležen, poskusite, saj nič ne košta, zagotavljamo pa Vas, da obudi pozornost vsega avstrijskega občinstva in tudi poročitelj se obveže biti slavnemu državnemu zboru zvest poslušatelj.

Dopisi.

Od Drave. 28. maja. [Izv. dop.] (Uradniki in slovenščina). Smijati smo se morali, dasi bi bogme ne bilo smijati se tako resni stvari — ko smo v zadnjem „Slov. Nar.“ brali prvo notico med „raznimi stvarmi“, namreč dokazilo, kako celjsko okrajno glavarstvo slovenski uraduje. Študirali in študirali smo kaj hoče g. Kankovski županiji prav za prav povedati. In

to smemo brez žaljenja osobne pohlevnosti reči, da posebno veliki tumpci nijsmo. Učili smo se vseh slovanskih jezikov in se jih tako precej naučili, tudi drugih kulturnih jezikov nekaj znamo, in nemščini, ki edina v nebesa pomaga, smo pogledali do korena. Ali ko smo brali Kankovskega celjski slovenski „erlass“, nam je migljalo pred očmi in menili smo, da beremo Ulfilovo starogotško biblijo, ali pa pismen ostanek starih Etruskov. Za vruga, kaj je en nemškutarski uradnik v stanu narediti iz našega lepega slovenskega jezika!

Vi ste rekli, da se tako iz Slovencev norca dela. Jaz pa rečem še več. Tu imajo nemškutarji prav sistem. Oni nalašč tako čobodro skupaj „sklobasajo“, da bi našemu neukemu ljudstvu rekli: glej, slovensko ti je ravno tako nerazumljivo kakor nemško, torej naj raji pri starem, pri nemškem ostane. Temu zlobnemu počenjanju boče treba nasproti stopiti.

Mi Slovenci ne terjamo od uradnikov da bi bili filologi. Od početka jim radi še gramatikalne pomote odpuščamo. Nam je za stvar več, kot za obliko. Naj uradniki pišejo tako, da jih bode ljudstvo razumelo. Zato je pa treba, da se uče. Vsak človek se mora učiti, tudi nemški hribovec nema pojma o nemškem pisanju. In nemškim hribovskim (sit venia verbo!) „trotelnom“ so podobni oni rojeni Slovenci, ki svojega jezika ne znajo, pa se ga tudi ne uče.

Iz Ljubljane, 28. maja. [Izv. dop.] Med ljubljanskimi delavci se je začelo zopet gibanje. Pretečeni teden se je ustanovila asocijacija črevljarjev in zadnjo soboto se je zbralo okolo sto mizarjskih pomočnikov, ki so se posvetovali o tem, kako bi si ustanovili tudi lastno asocijacio. Pri mizarjih bode stvar na vsak način težje se izvršila, kakor pri nas krojačih in črevljarjih, kajti mizarjem treba mnogo več kapitala, kakor ime-

Listek.

Rimsko govorničtvo.

Spisal prof. Davorin Valenčak.

I.

„Ex multa eruditione et plurimis artibus et omnium rerum scientia exundat et exuberat admirabilis eloquentia.“

Kar je za pojedinca jezik, govor, to so za cele narode njih slovstva. Nič na tem svetu človečke notrajnosti, pameti, razuma, sreca, z jednoj besedo, človeškega duha bolje ne izražava, nego njegov jezik, bodi si že v ustmenej bodi si v pisanej besedi. Ravno to isto velja tudi za posamezne narode gledé njih slovstva. Slovstvo je tedaj slika in prilika narodnega duha, pravo živo zrcalo vseh narodnih ved, znanostij, umetnostij, javnih in zasobnih, društvenih in državnih del, s kratkega vkupnost celega dušnega in telesnega gibanja. Ker je pa v rimskem slovstvu izim zgodovinarstva pravi narodni značaj naj bolje v govorništvu izražen, mislim, ka ne bode odveč, ako si rimsko govorničtvo bliže ogledamo.

Rimska zgovernost (eloquentia, as oratoria), vrhunec ter dolgo časa dušno središče proze in naj narodnije pleme slovstva Rimljanov, izcimila se je v javnosti rimskega življenja. Po veselju prostega naroda do nje z jedne strani a po tekmi

najplemenitijih državnikov z druge povzdignota, postala je orodje in sredstvo, rekel bi, organ uprave v starešinstvu (senat), pravd ter zakonodavstva, razvijajočega se v skupščinah (comitia). Slovela je poleg vojaške slave kot najboljša pripomočnica do moči in politične veljave. Sicer pa je pozno dozorela na solcu grške govorničke umetnosti, ostavši naj domačiji in priljubljeni kos rimske omike do propada ljudovlade. Osoda rimske zgovernosti je tedaj tudi osoda zgodovine rimske države; njeno bitje je bilo ustvarjeno in vilito v narodnem značaju.

Izurjevali so se zaradi dejanske potrebe ne samo najvrljiji republikanci, na čelu najvišji državni oblastniki, konzuli in cenzorji, temuč tudi cesarji nekoliko v govorničke zvedenosti, koje nij mogel niti tribun pred razburjeno množino niti vojskovodja pred vojaki pogrešati. Za tega delj veljajo tudi govori državnikov in vojskovodjev v zgodovinopisih, naime pri Katonu in Sallustiju, za službine spise (acta) sodržavajoče istinitost in objektivno vrednost.

V tej stvari je tedaj posnemanje tujcev (Grkov) gledé načina in znanostij bilo omejeno ter se je protezalo samo na prizadevanje za gladkejšje vnanje oblike in umetnostne pripomočke; poslušalci so bili večji del slovstveno-neuki in cvet na tem polju delavnosti je poganjal po največ iz osobne pretege, koje si je govornik pridobiti znal.

Rimska zgovernost je na vse strani čist izrastek rimljanske narodnosti, rimljanske politike.

Iz vseh rimskih govornikov povzdiguje se in moli kot velikan proti nebu Ciceron; on deli obe dve dobe, v katere zgodovina rimske zgovernosti razpada: republikansko (ljudovladno), koja se je organiški do umetnosti razvila in izobrazilila, in pa monarhijsko, koja je skoz četiri stoletja skoro samo svoje panegiričke predmete menjavala.

Prvej je manjkalo do Hortenzija čvrsti kolovoz osnovalnosti in retoričnega ustroja, toda osebnost veljave besednika, njegova ponosnost, in jakost značaja v zvezi z dovtipom in logičnojo ostrojtvo je sovremenikom zadostovala.

Tehnika retorjev (učiteljev umetne zgovernosti pri Grkih), kateri so se bili v tistej dobi v Rim s svojoj modrostjo in s svojimi šolami vred siloma vrinoli, imela je malo upliva; malo je zdaval tudi pismeni načrt (commentarius) ali ustmena predvaja (commentatio), mnogoveč se je govornik na foru (trgu) prepuščal svojej zdravej pameti in pa vtiskom trenutka. Razen tega dozdevala se je resničnost v mišljenju in besedi pri javnih obravnavah in tudi v starešinstvu (senat) zadostna, a na četejoče potomstvo se nij nikakov obzir jemal.

Trezen in priprost početnik rimskim govornikom bil je Appij Klavdij Slepi (Appius

novanim rokodelstvom. Mojstri so seveda s tem delovanjem jako nezadovoljni, in se jeze, ali s tem nij vprašanje rešeno. Delavsko izobraževalno (?) društvo je imelo denes svoj mesečni shod. Navadni pridigar načelnik Kunz je tudi denes, kakor pri vseh drugih zborovanjih, sam govoril. Res srečno društvo, kjer načelnik vse posle preskrbi in društveniki samo prikimavajo. Vidi se pa vsak dan bolj, da naši delavci nimajo za socijalistična in komunistična načela nobenega razuma, izvzemši nekaj krojačev. Med tem, ko jim pane Kunz dokazuje in govori, da narodnost nij nič, da delavec nema narodnosti, da so narodni Slovenci največji sovražniki delavcev, vendar naši slovenski delavci s ponosom zmirom poudarjajo da so Slovenci; tudi le slovenske pesmi pojó, med tem ko bi Kunz rad, da bi peli nemške pesmi in jim „die Arbeit hoch!“ deklamira. Mladi krojač gospod Kunz, ki je, kakor sam pravi, delavski „vodja“ ljubljanski, vsak dan sam bolj uvidi, da se je dosti premalo učil, da presneto malo zna, da bi mogel biti poveljnik ljubljanskih delavcev. S frazami in zabavljanjem na enega ali drugega, na to ali ono stranko, še dolgo nij rešeno socijalno vprašanje. Smešen je bil predlog, ki ga je Kunz pri današnjem mesečnem zboru stavil, naj bi se sklenilo, da tudi ženske imajo pravico zahajati v društveno stanovanje in se posluževati knjig in časnikov. Gospod vladni zastopnik Gutman pa je takoj zabranil vsako razpravo tega predloga, ker je proti pravilom in bi se še iz družih uzrokov ne mogel na noben način odobravati. Kunz se je sicer nekoliko kremžil, potem pa sam debatirati začel o drugi točki dnevnega reda, namreč napraviti — velikansk ples. To so tla, kjer je ljubljanski „dalavski vodja“ dosti bolj domač nego v nemškem in slovenskem govoru ali v pravopisu teh jezikov.

Iz Kranja 28. maja. [Izv. dop.] (Beseda učiteljskih pripravnikov. — Hranilnica. — Dekliške šole.) Učiteljski pripravniki iz Ljubljane so naredili binkoštno nedeljo v naši čitalnici besedo s prav zanimivim načrtom; ta beseda je iz dvojih vzrokov znamenita, prvič ker so jo nam naredili gostje iz Ljubljane, drugič so napevi, ki smo jih takrat slišali, vsi novi; zložil jih je znani mojster Nedved in se bodo še le tiskali, kadar se nabere dovolj naročnikov. Mi sprejemamo ta novi oddelek Nedvedovih pesmi z velikim veseljem in jih priporočamo vsakemu, komur je mar za slovensko petje. V natančno presojevanje se tukaj ne morem spuš-

čati, samo toliko rečem, da so te pesmi izvrstne. Gospodje pripravniki pa so tudi s svojimi izurjenimi glasovi veliko pripomogli, da so se pesmi tako dopadle. Takih pevcev naša čitalnica nij kmalu slišala. Igra „pravda“ se je tudi prav dobro predstavljala. Škoda, da nij bilo več poslušalcev, ker lepa binkoštna nedelja je ljudi na vse strani razvabila. — Hranilnica, ki se tukaj snuje že več ko eno leto sem, ne more belega dne zagledati in ga najbrž tudi ne bo. Uzroki so različni, najbolj pa zavira vlada sama, ki ima z nemškutarji ljubljanske hranilnice roke pod eno odejo, manjkalo je pa tudi odločnega postopanja od druge plati. V zadnjem zboru deležnikov ni prišlo do nobenega resnega sklepa in cela reč gre najbrž narazen, ako ne prevzame trdna roka zavoženega dela. Zdaj ko se snuje v Ljubljani nova narodna banka, mislijo mnogi, da se z ustanovljenjem podružnice v Kranji tukajšnjim denarnim zadevam lahko pomaga. — Zastran zlo potrebne dekliske šole tudi nemam nič veselega poročati; deželni šolski svet je že večkrat pritiskal na Kranjske može, da bi se saj v 4. razredu ločile dekleta od fantov, pa brez uspeha. Te dni je bila ta zadeva spet na dnevnem redu, pa na sukanje nekega gospoda, kateremu bi moral duševni blagor mesta najbolj na srečo ležati, se je ta stvar neugodno rešila. Denarja manjka, se pravi. Da pa mesto hišo kupi, samo da jo more potem podreti, zato se je pa denar dobil? Zakaj se tudi v šolski namen ne bi moglo pobirati? Prepričan sem, da bodo oni mestjani, ki so darovali v olepšanje mesta, tudi za šolo kak gol-dinar dali, ker to gotovo vsak sprevidi, kako potrebna je posebna šola za dekleta. Ali hočemo zmiraj pri starem kopitu ostati? Povsod okolo nas se skrbi za povzdigo in množenje šol, tukaj bi pa ne imeli občutka za to, kar terja čas in zdrava pamet! —

Iz Ptujja 28. maja. [Izv. dop.] Pretečeni torek je bila v ptujski čitalnici glavna skupščina in volitev novega odbora. Izvoljeni so za predsednika gosp. dr. Ploj, za podpredsednika gosp. Hrzič, za tajnika g. dr. Gregorič, za denarničarja g. prof. Žitek, za odbornike gg. Kaiser, Jurca, Planinšek, za namestnike gg. Mašel, Robič, Kornfeld. — Iz računa se je razvidelo, da društvo v denarnem obziru, akoravno je to zimo same velike veselice napravilo, dobro stoji, kakor nikdar, ker so se v zadnjem času vsi dolgov plačali, in še je v kasi precej denarja ostalo. Uzrok temu je, da je društvo veliko gostilnico v

najem vzelo, katera mu precej dobička prinaša, in v katerem ima tudi za društvene namene lepe in primerne sobane. Naročilo si je tudi dosti časopisov. Za tega delj je tudi število društvenikov veliko, kakor malo kedaj poprej. — Društvo tedaj vabi domoljube, kateri še do sedaj nijso pri društvu, da kmalu pristope.

Iz Zagreba, 28. maja. [Izv. dop.] Denes so bile dve volitvi, včeraj ena. V Križevcih je izvoljen narodni kandidat Drag. Ferkič in v Koprivnici narodni kandidat Viktor Špišić. — Včeraj je pa bila Volitev v Ivaniču gradu. Izvoljen je magjaron Raič z 26 glasovi proti 22, katere je dobil narodni kandidat dr. Posilović. Magjaroni so zmagali s tem, da je vlada poslednji hip izbrisala 18 narodnih volilcev! Ta volitev je torej neveljavna.

Jutri bode glavni boj na vsej liniji! Telegrafsko vam bodem poročal o izidu. Bog daj da bi imel dobro poročati.

Politični zrak je zamolkel. Na vse kraje so vojaki poslani, vlada bode bila boj na življenje in smrt, z vso kruto silo, z vso krivico, divjaško, po magjarsko!

Počil je glas po Zagrebu, da so že vladni ukazi napisani: prijeti in zapreti nekatere vodje narodne stranke, v prvi vrsti Vončino, ako zmagamo, ali kakor je še verjetnejše, ako ne zmagamo. Vlada bode skušala provocirati nereda na vsak način. Ako se dače narod zavesti, potem bi kruta sila divje gospodarila.

Iz Dunaja, 28. maja. [Izv. dop.] Ustavoverci in njih nemška vlada so v eni stvari že srečno na konci svoje modrosti in stoje kakor „vol na gori.“ Z gališkim ali poljskim „ausgleichom“ ne bode nič, to je od včerajšnje seje ustavnega odbora jasno, in kdor bi še dvomil, temu denes vladni listi to naravnost povedo. V ustavnem odboru so sicer pododsekov elaborat sprejeli, ali to nij še nobeno sprejetje, ker niti enega nij v tem odboru, ki bi ne bil ali proti tej ali proti oni točki. Ves izdelek „gališkega poravnjanja“ je (to pravi NB. vladna „N. fr. Pr.“) „tak Galimatias, v katerem en odstavek drugega, ena beseda drugo ubija, tako da to dete ne bode med živimi hodilo okolo.“ Sramujejo se tega deteta lastni očetje, Poljaki ga ne priznavajo, vlada ga ne izpozna za svoje — ob kratkem en humbug ustavoverni je menj. Pa tudi ko bi ne bil ta izdelek tako za nič, — v zbornici sami nij dveh tretjin zanj, ker so odločno proti njemu vsi neprusački (Dalje v prilogi.)

Claudius Caecus) okolo 312 pred Kr. Za njim sledilo je več velikih državnikov, kateri so s svojo važno besedo v težavnih obravnavah, v cenzuri ali v pogrebnih govorih sloveli. Za temi pomoli se prvi slavni govornik, Katon cenzorički (Cato Censorius), — rojen 234 ali 239, umrl 149 pred Kr. — v svojih 80 (prvotno čez 150) jedernatih govorih, koje so zarad razumljivosti in zdrave pameti čislali in kot spomenike politične in nravne zgodovine dolgo prebiral. Katonova zgovornost je vendar pri vsem tem bolj robata in rimsko-silovita nego pa lična bila.

Na svoje zadnje dni se nekoliko izkaže s svojo telesno — v kriljenju in umnej rabi glasa obstoječo — zgovornostjo Sulpicij Galba (Sulpicius Galba).

Poleg njega in za njim bil je na glasu Lelij (Laelius) in naj ličnijsi besednik, mlajši Scipion Afrikanški (Scipio Africanus minor Numantinus) — rojen 185, umrl 129 pred Kr. — Vse svoje prednike in vrstnike pa prekosi v bistrumju in globočini učenosti mlajši Grakho (Caius Sempronius Gracchus) — umorjen 121 pred Kr. — naj temeljitejši starejših govornikov.

Od početka sedmega stoletja — urbis conditae — 154 pred Kr. — dobivala je sicer zgovornost obilne hrane iz bolje uredjenih obravnav velikih in težavnih državnih pravn, pri katerih so se najmenitniji možje udeleževali, iz osornejega pro-

tivništva strank, posebno ko je demokratička od naj sposobnejših besednikov zastopana bila, nadalje iz napredka v zakonodavstvu, toda zmirom redkeje so se govorniki navduševali za kake višje političke namene.

Bolj po prirojenosti (naturelu) in osobnej obdarovanosti dosegla sta slavo, ki se je pa naj več na mnenju sovremenikov osnivala, Marko Antonij (M. Antonius) in pa Lucij Lucinij Debeli (L. Licinius Crassus).

Ko so pa bili grčki retorji svojo umetnost in metodo (methodus, naučni način) v Rimu vtaborivši širokoustnost azijskega zloga (stilus) vpe-ljali, osnoval je in razvil Kvinto Hortenzij (Quintus Hortensius) — rojen 114, umrl 50 pred Kr. — v svojej dolgoletnej delavnosti uredjeno tehniko, obstoječo v besednem lišpu, živahnosti in sijajnem kriljenju (actio), kar je pa samo kratko trpelo in brez zdatnega nasledka prešlo, popolnem se vjemaje s gospodskoj oseboj možaka, ki se je za vživanje življenja in dobrohotnost najvišjih stanov bolj zanimal nego za vse druge.

Biten napredek se je stoprv pokazal proti koncu tistega stoletja, porodivši se iz tekmanja naj sposobnejših državnikov, koji so z nauki modroslovcev razsvetljeni, v pravilih retorike in sicer v učilnicah najizvedenejših govorničkih umetnikov izurjeni, največ pa po atičkej zgovornosti in po tedišnjem vnetosti za nauke sploh spodbujeni slo-

hodo in iz najdobo posameznikov s terjatvami umetnosti izjednačili.

Tako so po raznih stezah hodili, poleg in jeden za drugim Cezar (C. Julius Caesar), čislani zarad razumljivosti in izbranosti svojih besed. Kalvo (Calvus 82—48 pred Kr.) ognjen in poln nravnostne vnetosti, zavzet — Ciceronu ravno nasproti — posebno za krepkočo in kratkočo govora, zatelebal je zarad svoje prestroge treznosti v okornost. Marko Bruto (M. Brutus) bolj modroslovec nego govornik, in Azinij Polion (C. Asinius Pollio) oba skrbna, napeta in mrzla.

Marko Celij Rufo (M. Caelius Rufus) dovtipen in duhovit, no s vsjo vetrnostjo brez značajne duše.

Kalidij (Calidius), Sulpicij Rufo (Sulpicius Rufus) in za njima Mesalla sloveli so po svojej ličnosti in milini.

Samo veleum Ciceronov (M. Tullius Cicero), mojstra rimskih govornikov, znal je največčanskeje prednosti sekupiti; najredkejšje soglasje (harmonija) govorničkih pripomočkov, kakor so: duševnanska izurjenost, naj pogodnejši dovtip, znanost prava, obilica stvari iz proučenih starih slovstev, čar nepresežene skladbe (kompozicije), dostojnost okretnega kriljenja (actio), nahaja se pri njem, vse lastnosti, v katerih je najpopolnejši plod republikanske umetnosti izražen.

(Drugi oddel članka prih.)

ustavoverci in so Janovski, Tomaščuk in Coronini celo minoritetni votum naznanili.

Vse to nas more veseliti, iz dvojnih vzrokov: prvič ker so ustavoverci zopet jasno svojo jalovost pokazali, drugič, ker ne moremo za to biti, da se peče samo Poljakom posebna klobasa.

Zdaj ostane ustavovercem še en otročji konjiček, na katerem jahajo: direktne volitve. Vidi se kako je na tem projektu njih zadnje upanje viselo. Zato strahom silijo in rinejo v vlado, naj brž izdela dotično postavo. A lahko je šepetati, lahko fraze drobiti, težko pa z dejanjem kaj pokazati. To čuti ministerstvo in Auersperg, mnogo nadlegovan, se je moral silno otepati muh in izreči: da vlada neče, „ne more še te postave predložiti, ker jo je treba tehtno preudariti kajti izdelana in sprejeta lahko ustavo izpodkoplje, namestu da bi jo rešila.“ Tehtno preudariti! Kako so preudarjali in pretehtovali galsko poravnanje! K vsaki besedi je skoraj deset govornikov govorilo, vsaki stvari so na zobe pogledali, in ko so nazadnje po dolgem trudu podobo ustvarili, vidijo, da je grda, in samih je strah pred njo. — Tako se bode godilo tudi direktnim volitvam. Torej še nekaj časa bodo pred škotskimi vrati dangubili. Kadar bodo sami prepričani, da niso v Avstriji za rabo, dobodo zasluženo slovo.

Izid volitev na Hrvatskem.

(Telegr. „Slov. Nar.“)

Zagreb, 29. maja.

Od dozdaj (do 5. ure 30 min. popoldne) znanih volitev — je voljenih 47 narodnih in samo 12 magjaronskih kandidatov. V glavnem in slobodnem gradu Zagrebu smo narodnjaki zmagali špartansko. Slava!

Kraljevica, 29. maja.

Sijajna zmaga. Izvoljeni so narodnjaki: Derenčin, Turković, Crnadak; tudi Mrazović, Jakič, Krešić. Slava!

Daruvár, 29. maja.

Pobjeda naša ovdje i u bližnjem kotaru Poljani! Živila domovina!

Zagreb, 29. maja.

(Ob 8. uri zvečer.) V Zagrebu narodnjaki zmagali. Iz dežele je znano 48 narodnih volitev in le 13 magjaronskih. O 6 volitvah se še ne ve.

Politični razgled.

Mati našega cesarja, nadvojvodinja Sofija je 28. t. m. v 67 letu svoje starosti po dolgi bolezni umrla. Ta novica bode gotovo senzacijo naredila ne samo po celi monarhiji, nego tudi preko mej Avstrije, kajti od časa cesarice Marije Terezije nij bilo nobenega ženskega uda naše cesarske rodovine, ki bi bil s tako ostrim duhom, tolikimi vspehi in tako odvažno v vsode narodov in vladanje segal, kakor je baš umrla nadvojvodinja Sofija, posebno leta 1848 in v kasnejšem absolutističnem času. Njenemu vplivu se pripisuje čin, da se je odpovedal cesar Ferdinand Dobrotni, njej se pripisuje strogo uvedenje absolutizma, konkordata, i dr. O vsem tem nemamo mi, niti zdaj soditi, to preišče zgodovina, gotovo je pa to, da je Sofija bila vedno prijateljica nemškega centralizma, kateri je bil po njenem prepričanju najboljši za Avstrijo. Bridke izkušnje so jo lahko učile, da njeno prizadevanje nij rešilo dveh provincij in edinstva države.

Nekatere izvenske nemške novine poročajo, da je grof Andraš izgubil ves „stik“ z Nemčijo in da tudi glede druge vnanje politike nema gladkih potov. Cesarju samemu se uradovanje Andrašijevo baje ne zdi prav redno. Ako bi Andraš prej padel nego Auersperg, bi imel Beust upanje nazaj priti. Sicer pa, ako Andraš pade z Auerspergovim ministerstvom vred, imajo izgled „konservativni kavalirji“ da podedovajo njegovo mesto. —

Česke novine so polne popisov strašne nesreče, katera je vsled velikanske povodnji zadela mnogo njih rojakov, povodnji, kakršna se na Češkem ne pomni. Vsi listi pozivljejo rojake, kateri niso od nesreče zadeti naj pomagajo nesrečnim bratom, ki so iz premožnih ljudi postali brez noč berači. Lepo bi bilo, da bi po svoji moči pomagali tudi mi Slovenci bratom Čehom.

Nova uredba pravosodja. Zadnjič v državnem zboru sprejeti novi red za kazenske pravde je po izjavi pravosodnega ministra začetek nove uredbe vsega pravosodja. O osnovi, ki se bode o tej stvari državnemu zboru predložila, se poroča, da se imajo državna pravdnitva zraven statusa sodnij popolnem samostalno organizirati. Status sodnij bode imel v bodoče dvorne svetovalce višjih deželnih sodnij, pravosodne svetovalce (Justizräte), asesorje, adjunkte in aktuarje. Red okrajnih sodnikov neha. Predstojniki sameznih sodnij in kolegijalnih sodnij prve instance, bodo pravosodni svetovalci. Aktuarji bodo pomočniki pri sameznih in kolegijalnih sodnijah. Z novo uredbo je združeno zvišanje plač in sicer bodo dobivali svetovalci višjih deželnih sodnij 3500, 3000 in 2500 gld., pravosodni svetovalci 2300, 2000, 1800 gld., asesorji 1500 in 1300 gld., adjunkti 1100 in 1000 gld. aktuarji 700 in 600 gld.

Francoska narodna skupščina se posvetuje o novi postavi zastran nabiranja vojakov in uredjenja vojske. General Chanzy je v tej debati priporočal naj skupščina brez dolgih govorov postavu sprejme. General Trochu je razkladal, da je propadanje francoske vojske počelo se že po Napoleonu I., ker se je disciplina zmanjšala. On priporoča, naj se Francoska prerodi s tem, da se narodna izreja in vojska z disciplino in decentralizacijo popravlja. — Nemci, kateri so ob enem jako v strahu kako bodo do marca 1874 dobili še ostale 3 milijarde vojne odškodnine, z veliko zavistjo in tudi s strahom gledajo kako Francozi vojsko organizirajo.

Napoleon je vsem generalom, ki so bili ž njim pri Sedan, pisal, da on sam odgovornost za sedansko izdajo vojske na-se jemlje. Generali pa, katere je sedanski vitez hotel s tem pismom pridobiti, izročili so pismo predsedniku republike Thiersu in tako dokazali, da nečejo z Bonapartom nobenega posla več imeti.

Med Rusijo in severno Ameriko se bode zopet vršil prijateljski čin medsobojnega poravnania. Kakor je Rusija pred nekaj leti ameriškimi zedinjenim državam prodala svoja severo-amerikanska posestva in si tako naklonenost Amerikancev pridobila, tako jim misli zdaj prodati še Aleutiške in Kuriliške otoke, ki so Amerikancem zarad lovljenja morskih somov velike važnosti, a Rusiji preveč oddaljeni.

Na Španjskem je vsegamogočni Serrano prevzel ministerstvo. Novine, katere so mu očitale, da je on uzročil umor generala Prima, dolže ga tudi zdaj, da je ob pravem času sam uzročil karlistični vstanek, da bi ga slavno mogel zatreti in se do samovladja popeti.

Razne stvari.

* (Velika povodenj na Češkem.) Zadnjo nedeljo je čez severno-zapadni del Češke vsled pretganja oblakov v okrožji kakih 100 kvadratnih milj strašna povodenj prišla. Mnogo rek in potokov je prestopilo svoje struge in ves plan preplavilo, tako da so posamezne vasi popolnem pod vodo skrite bile in je mnogo prebivalcev utonilo. Nekoliko vasi je voda popolnem razdrila in Vel-tava, v katero se po večjem manjši reke in potoki zlivajo, je tako narasla, da je v noči med 26. in 27. t. m. v naglici tudi v Pragi povodenj nastala. Po noči ob dveh so vojaki začeli po mestu bobnati in ljudem oznanjati, da se velika nevarnost bliža. Prestrašeni so meščani ustali in ko se je dan naredil, bilo je v mnogih ulicah Prage že toliko vode, da se je moglo samo s čolni iz ene hiše v drugo priti. Na češki zapadni že-

leznici so se vožnje prenehali morale, ker je železnični nasip voda poškodovala. Mnogo mostov je razdrtilih, celo železne moste je velika voda pretrgala. Po rekah plava les, ute za kopeli, še cele bajtice; živino in ljudi vlačijo iz rek. Hmeljeve zasaje so vse razdejane in sploh je žetev v nesrečnih krajih za to leto uničena. Škoda se ne da še preračunati, vendar pa se poročila tako glasé, da je narodno premoženje gotovo milijone izgubilo. Voda je tako naglo rasla, da prebivalcem nekaterih vasi nij bilo mogoče uiti. Siromaki so bežali najpred na strehe, pa tudi tu niso bili varni, kajti voda je kmalu vse strehe preplula in in v nekaterih vseh je vse živo potonilo. Češka zapadna in Buštěhradska železnica imate neizmerno škodo in piše se, da znaša izguba teh dveh naprav čez en milijon. Vsi češki časniki so začeli nabirati pomočke za nesrečne rojake, tako tudi nekaj dunajskih in cesar je precej, ko je izvedel o veliki nesreči, poklonil 10.000 gld. iz privatne kase za nesrečnike; ali škoda je tolika, da bode potreba večletnega truda in dela, da se nadomesti izguba, katero je divji element v malih urah napravil. Vsled te nezgode na Češkem so vse reke silno narasle in Laba, katera vso vodo na Češkem v sebi zbira in jo potem na Saksonsko in dalje do morja spravlja, je tudi po Saksonskem mnogo škode napravila.

* (Sokolov izlet) v Litijo in v Št. Martin ne bo 2. junija, kakor je že enkrat naznanjeno bilo, ampak v nedeljo 9. junija.

Starosta dr. V. Zarnik.

* (Koncertno soarejo) napravi — kakor se nam iz Ljubljane piše — nedeljo 2. junija na novo odprtem vrtu čitalnice g. kapelnik Schantel s pripomočjo pevskega zbora dram. društva in čitalnice in vojaške godbe. Program naznanimo v prihodnjem listu. G. kapelnik Schantel si je po dvehletnem delovanju pri slovenskih gledaliških predstavah, za katere je razen tega da je vodil ves muzikalni del, zložil mnogo slovanskih pout-pourijev in popotnic, pridobil toliko zaslug, da se smemo nadejati, da bode ta večer premalo prostora za vse došle goste. Srčno obžalujemo, da po vojaških spremembah že letošnjo jesen izgubimo tako izvrstnega muzikarja, ki nam je po svojem ljubeznivem obnašanju prav ljub in drag postal in nam bode ločitev prav težka.

* (Iz Ljubljane) se nam 28. majnika piše: Da v današnji političnej „saison morte“ časnikarji niso popolnem brez gradiva, zato skrbi nemčurska druhal v izobilji. Komaj so se v Celji zopet sijajno blamirali, že pride malo dnij pozneje v Ljubljano k svojim bratom Celjan, ki čuje na ime Walland. To bi samo po sebi ne bilo nič skandaloznega, a imenovano človeče se je bilo ali tevtonske furije ali pa ljubljanskega piva čez moč navzelo ter v krčmi „pri zlati zaponi“ tako razsajalo, da ga niti njegovi najiskreniji privržniki ne mogo zagovarjati. Kričal je kakor bi bil obseden ter rabil izraze, katerih ne moremo navedeti, vmes pa s cilindrom tolkel ob mizo, za kratek čas pa tudi pobratima znanega Dorneka po glavi. Množica gostov mu je sikala, smijala se njegovej surovosti, naposled pa mu je krčmar, ko je začel nemčur stole premetavati, to zabranil, na kar se je celjsko dete odpravilo a pri odhodu zaklicalo gostom, med katerimi je bilo tudi mnogo častnikov: „Nemški biki in slovenski osli, lahko noč!“ Tej, nemški galantnosti se je vse smijalo, le kletarica ne, kajti morala je za gosp. zabavljačem na dvorišče, ker je bil pozabil plačati pijačo. Ž njim sta jo tudi pobrala tovariša Dornek in Smokvina, prvi je itak že znan po mnogih škandalih, zadnji pa se je nedavno v Škofjiloki tako neotesano obnašal, da je le vlaku hvalo dolžen, ko je pete odnesel. Take dogodbe spominjajo na izraz: „Na njih sadu jih bode te spoznali“ — nemško kulturo namreč. Nemcem pa čestitamo za tacega junaka, kakoršen je ta.

* (Nesreča.) 27. t. m. je padel v Kranji mlad fant, komaj za vojaka potrjen, v vodnjak.

Skakal je iz same prevzetnosti po dvorišči sem pa tje, k zadnjemu še naredi skok na vodnjak, pa deska je bila preslaba in se zlomila. Fant pade v 22 sežnjev globoki vodnjak, iz katerega so ga komaj na pol mrtvega izvlekli, ena roka je bila štirikrat zlomljena; živel je še tako dolgo, da so ga mogli v sveto oljedjati. Mrtveca so odpeljali potem na Primskovo, kjer je prebival.

* (Elegant.) Iz Ljubljane se nam piše: Ker se je zadnjič ljubljanski „Tagblatt“ tolikanj repenčil, da je „Narod“ omenil dar, ki ga je gosp. Hočevnar naklonil gasilnemu društvu in ker je nekako bahaje trkal ob polne žepe Feuerwehristov, naj tedaj tudi blagovoljno odgovori, kako to, da se je šopek, katerega je gasilno društvo l. 1870, meseca junija darovalo na ljubljanskem kolodvoru gospej glasovitega magjarona Čekuša iz Zagreba, še le pred malo dnevi plačal in to še le vsled terjanja dotičnega vrtnarja. Noblesse oblige!

* (Umrli) je v Ljubljani g. Franc Valenta, c. k. gub. eksp. vodja v pokoji, oče znanega slov. pevovodja in skladatelja.

* (Ljubljanski mizarji) so svoj „strike“ odložili do 16. junija; med tem pa že zopet nov „strike“ napravljajo čevljarski pomočniki.

* (Volčja zalega uničena.) Dva kmeta iz občine Doleuja Vas sta okrajnemu glavarstvu v Kočevji izročila pet mladih volkov, katere sta volkulji iz berloga vzela in tako pomogla, da se volkovi, ki še jako nadlegujejo kočevsko okolico, s časom iztrebijo.

* (Stavljenje fabrike za tobak) v Ljubljani je ministerstvo izročilo gospodom: Samek, Tönnies, Kotnik, Starè in L. Tavčar.

* (Kako se število vseučiliščnih učencev na Ruskem množi) in s tem raste slovanska kultura, dokazujejo najbolje sledeče po „Varšavskem dnevniku“ posnete številke, katerim so ob enem pridejana imena dotičnih ministrov za narodno prosveto.

Leta 1809 študentov 1414. Grof J. Zavadovskij.

„ 1815	„ 2043.	Al. Razumovskij.
„ 1823	„ 2965.	Knj. Al. Golicev.
„ 1827	„ 2820.	Admiral Šiškov.
„ 1836	„ 2016.	Grof Sergěj Uvarov.
„ 1842	„ 2883.	„ „ „
„ 1848	„ 4566.	„ „ „
„ 1850	„ 3568.	Kn. Širinskoj-Šimatov.

Leta 1853 študentov 2987. A. Norov.

„ 1856	„ 4325.	„ „
„ 1860	„ 5453.	Jevgr. Kovaljevskij.
„ 1861	„ 4922.	Admiral grof Putjatin.
„ 1865	„ 5627.	Al. Golovin.
„ 1868	„ 6189.	Grof Dmitrij Tolstoj.

* (Požar) je nastal 8. maja v mestu Disni v vilenskej guberniji na Ruskem in je pokončal nad 300 hiš.

* (Umrli) je poljski knj. Jurij Lubomirski, znan po svojem udeležanju pri slovanskem kongresu v Pragi l. 1848 in eden najvnetejših federalistov med Poljaki. Knj. Lubomirski je bil ud. cislajtanske gosposke zbornice, prijatelj poljskega pesnika Krasinskega in ima veliko zaslugo, da se je ustanovila poljska akademija v Krakovi.

* (Velikanski topovi.) Anglija name-rava za brambo svojih morskih bregov velikanske topove zlivati, kateri bodo imeli 12 palcev kalibra in bodo metali s 110 funti strelnega prahu projekte v teži 700 funtov. Na evropskem kontinentu ima največja topova cev 9 palcev kalibra.

* (Mavrica od lune.) Iz Ljubljane se poroča, da so 22. t. m. tam opazovali nekoliko po desetih zvečer mavrico, katero je lomljenje lunine luči vzročilo.

* (Japanci) so že tudi začeli zabavna potovanja, kajti, kakor piše „France“, prišlo je pred nedavnim časom 35 Japancev, med temi nekaj študentov in večina ženskih, v Lyon, kjer so si stanovanje najeli v „Grand Hotel-u“. Ti Japanci potujejo samo za zabavo in so večidel bogati trgovci iz Jeda in Jokahame. Oblečeni so po evropsko, toda obleka je z njihovimi azijskimi tipi neki vrlo v protislovju. Ženske pa se znajo obnašati tako dobro, da bi človek mislil, ka je bila pariška moda edino za-nje iznajdena.

Dunajska borsa 29. maja.

Srebro 111 „ 10 „

Od mnogih zdravnikov priporočena in s sijajnimi uspehi rabljena **maža za počene**

Salbe gegen Unterleibs-Brüche

od Bogoljuba Sturzenegger-a v Merisau-u, Švica, se lahko po njem samem dobi ali pa po spodaj sledečih zalagah. Ta maža nima celo nič škodljivega v sebi in ozdravi tudi zastarelo počeno v najmnostih slučajih popolnoma. Cena za lonec 3 gld. 20 kr. avst. velj. (47—6)

Zaloga na Dunaji: Jos. Weiss, Apotheke zum Mohren.

Haasenstein in Vogler,
najstara in največja
ekspedicija oznanil
v Nemčiji, Avstriji in Švajci,
preskrbe oznanila ali announe v
vse novine celega sveta
brez uračunanja provizij in poštne po
najnižji originalni ceni in imajo svoje
etablissements na **Dunaji**, Neuer Markt 11,
v **Pragi**, Graben 27, v **Pešti**, Herren-
gasse 13, kakor tudi v:

Basel-u.	Berolinu.	Bernu.
Breslavi.	Semnici.	Churu.
Drezdanih.	Erfurtu.	Frankfurtu.
St. Gallen-u.	Genevi.	Halle a. S.
Hamburgu.	Kölnu.	Lausanni.
Leipzigu.	Ljubeku.	Luzernu.
Metzu.	Magdeburgu.	Monakovem.
Neuchâtelu.	Nürnbergu.	Stuttgartu.
	Zürichu.	

(38—4)

Liebig'ov Kumys-ekstrakt

od dunajske zdravniške oblasti kot **zdravilo** priznan in od krakovske učne družbe posebno priporočan, po soglasnem pritujanju medicinskih fakultet prvo rajdo vseh do zdaj proti pijenosti sušici poznanih in rabljenih zdraviljoče zdravilo. — Taisto ozdravlja brz in sigurno: **jetiko**, (celo v razvitem stanju) **berkuloze** (prikazki: kašljanje krvi, hektična groznica, znanjkoanje sape) **železni, črevni in bronhialni katar**, **anemijo** (ubostvo krvi) vsic dolgi bolezni in nadeljevanega rabljenja merkuriala, **chloresis** (bledokrvnost), **asthma**, **sušenje, helenje hrbtnega mozga, hysterijsko, in slabo živce**.

Za flaçon 1 gld. a. v. Kišice od 4 flaçonov doli do vsakega kvantuma. Razpošiljanje na venjsko oskrbuje generalni zálog

„Kumys-Heil-Anstalt“
Wien, Mariahilferstrasse 36. Bern (S. Friedli jun.)

NB. Dozidaj brez vspela — z medicino — zdravljeni bolniki naj zaupno z Liebigovim ekstraktom zadnji poskus naredijo.

(106—3)

! Zeit ist Geld !

Pravi prostor najboljše ure najceneje kupovati, je **tovornica za ure FILIPA FROMMA**

Rothenthurmstrasse, Nr. 9, gegenüber der Wollzeile na Dunaji.

Vse ure, na sekundo regulirane, se prodajajo s 5letno garancijo.

Samo 17 ali 18 gld. prav angleška prefino v ognji požlačen srebro kronometrska ura z dvojnimi plaščem, prefino emailirana, z verižico iz talmizlata in medaljonom vred.

Samo 14 ali 17 gld. prav angleška srebrena kronometrska ura z enojnim plaščem in kristalnimi stekli z verižico in medaljonom v toku.

Samo 19 ali 20 gld. Srebrni remontoari, brez ključa za navijanje, s kristalnimi stekli v najfinem lesenem toku.

Samo 8 ali 10 gld. prav angleška cilindrična ura, v 6 rubinih, kristalnem steklu, fino verižico iz talmizlata, usnjastim tokom in pismenim 5letnim garantilnim listom.

Samo 14 ali 18 gld. prav angleška remontoarska ura a la prince of Wales najmočnejšega kalibra s kristalnim steklom, kolesjem iz nikla v pravem, čistem zlatu; te ure imajo proti drugim prednost, da se dajo brez ključa naviti; k takim uram dobi vsak verižico iz talmizlata z medaljonom in garantilnim listom zastoj.

Samo 12 gld. ura v talmizlatu z dvojnimi plaščem, savoneto, skakalcem, kristalnimi stekli in niklovim kolesjem, z verižico iz pravega talmizlata, medaljonom, usnjastim tokom in garantilnim listom vred.

Samo 28 do 34 gld. srebrena siderno-remontoarska ura, ki se da brez ključa naviti, z verižico iz talmizlata in medaljonom vred.

Samo 15 ali 20 gld. prav srebrena siderna ura, s kristalnim steklom, elegantno verižico in medaljonom.

Samo 12, 15, 18 gld. ure za gospe iz srebra s kristalnimi stekli, minijaturni format, prefino v ognji požlačen z verižico za okolo vratu vred, vse v toku.

Samo 16, 18, 20 gld. Iste z dvojnimi plaščem in verižico za okolo vratu.

Samo 22, 25, 30 gld. zlata ura za gospe s kristalnim steklom in verižico za okolo vratu.

Samo 40 ali 48 gld. Zlate ure za gospe z diamanti in verižicami za okolo vratu.

Samo 60 ali 70 gld. Iste z dvojnimi plaščem.

Samo 75 ali 100 gld. zlati remontoari za gospe z elegantnimi verižicami za okolo vratu.

Samo 70, 80, 100 gld. zlati remontoari za gospe s kristalnim steklom.

Samo 90 ali 120 gld. Iste z dvojnimi plaščem.

Samo 200 ali 400 gld. zlati kronometrovi remontoari z dvojnimi plaščem.

Srebrne urne verižice gld. 2, 50, 3, 4, 5, 6, 7, 10 do gld. 12.

Zlate urne verižice gld. 18, 20, 25, 30, 35, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100.

Budilci z uro 7 gld.

Ure za na steno s podobo, 2, 3 in 4 kose igrajoče, gld. 70, 80, 90.

Ure s trepetikeljem, 2, 3 in 4 kose igrajoče, gld. 80, 100, 120.

Igralnice, 2, 4, 6, 8 kosov igrajoče, gld. 15, 35, 55, 75.

Album za fotografije z muziko gld. 8, 10, 12 do gl. 15.

Tobačnice z muziko 7 gld. 50 kr.

Šmodkarnice z muziko 18 gld.

Sivalnice z muziko 15 gld.

Ure s trepetikeljem lastnega izdelka s 5letno garancijo:

Take, ki se vsak dan navijajo gld. 10, 11, 12.

Take, ki se vsak 8. dan navijajo gld. 16, 17, 18, 19, 20, 22.

Take, ki se vsak 8. dan navijajo in vsake pol ure bijejo gld. 30, 33, 35.

Take, ki se vsak 8. dan navijajo, vsako četrt ure bijejo in ure ponavljajo gld. 48, 50, 55.

Take, ki se vsak mesec navijajo gld. 28, 30, 32.

Ure za pisarnice gld. 10, 15, 20.

Ure za kavarne gld. 15, 25, 30.

Velika delavnica za popravke.

Stare ure, gostokrat dragi rodovinski spominki, se popravljajo in narejajo tako, kakor bi bile nove. Cene za popravke s 5letno garancijo gld. 1¹/₂, 3, 5 do 10 gld.

Edina in sama zaloga

prav angleških ur od E. in E. Emanuela v Londonu.

Vsled posebnega imenovanja dvorna zalagarja Nj. Vel. kraljice Viktorije, kralj. Visokosti princa Waleskega in vojvode Edinburgskega, Nj. Vel. Sultana in Nj. Vel. kralja Portugalskega.

Pismena naročila

se za poštni povzetek ali poslan znesek v 24 urah storé. Na posebno željo se tudi ure in verižice pod povzetkom na izbir pošiljajo in za nazaj poslano denar vračuje.

Cene naše tovarnice so vedno nižje ko povsod najnižje in stojimo vedno s svojimi izdelki na vrhuncu časa.

Vsi, ki nove naročiti žele,

Vsi, ki stare za nove za menjati žele,

Vsi, ki slabe za dobre zamenjati žele, so prošeni, naj se na to firmo obrnejo.

Staro zlato in srebro, državni papirji, se za najvišje cene namesto plačila jemljejo.

Tovornica za ure F. Fromm-a Rothenthurmstrasse 9, **Dunaj.**

Pred sleparstvom se svari! V najnovejšem času naznanjajo trgovci z igračami in bazarji, ki si ime tovarničarji ur prisvojajo in celo svarila na svitlo dajejo, popolnem navadne ure brez vrednosti za angleške. Mnoge pritožbe, katere nam o tem dohajajo, nam dajejo povod svariti pred tem sleparstvom in p. t. občinstvo varovati škode.

(36—11)

!!! Čevljarska asocijacija v Ljubljani!!!

Odpira se poslovanje

Čevljarske asocijacije

v Ljubljani.

Pokorno podpisani si dovoljuje p. n. občinstvu s tem naznaniti, da so čevljarski pomočniki v Ljubljani asocijacio ustanovili in 22. maja poslovanje odprli.

Ker je zrno delavne moči zbralo se, morem p. n. občinstvo zagotoviti, da bomo delali čevlje za gospode in gospe najbolj elegantno in trdno. Solidna in kar mogoče cena poštredba se zagotavlja.

Oznanovaje to p. n. občinstvu, dovoljujem si ob enem novo od delavcev ustanovljeno asocijacio dobrotni nagnenosti občinstva v mestu in na deželi priporočati.

Upam, da si bo čevljarska asocijacija v kratkem času z rečno postrežbo zaupanje občinstva v polni meri zadobila.

Čevljarska asocijacija je za zdaj v Eggenbergerjevi hiši vis-a-vis Hrdeckovega mosta, nad prvim stropom, (prej krojaška asocijacija.)

kamor vsa naročila obrniti prosimo.

Podpisuje se spoštovanjem

v imenu udov čevljarske asocijacije:

Jarnej Žitnik,
predstojnik.

(110-2)

Eggenbergerjeva hiša vis-a-vis Hrdeckovega mosta

(50-11)

Spielwaaren & Gesellschaftsspiele

Es ist gefordert für jedes Kind, ob jung oder alt, ob reich oder arm; man findet in Wien kein zweites Geschäft, wo eine derartig mannigfache Auswahl wäre und zu solch billigen Preisen verkauft wird. Verschiedene interessante wissenschaftliche Spiele für die Schulkinder, so auch eine immense Auswahl von neuen interessanten Gesellschaftsspielen für Kinder jedes Alters etc.

Practische geistige Puppen, 1 Stück fr. 30, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.
II geistige Puppen, 1 Stück fr. 10, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2.

Mechanische Laufpuppen mit Stimme, bewegen Kopf, Hände und Füße. 1 Stück fr. 70, 90 fl. 1, 20.

Vetro und Tambora-Spiele, zu fr. 20, 30, 50, 80.
Hammer und Glöde, fr. 10, 20, 30.
Zu fr. 20, 30, 50, 80.

Schach sein mit Figuren, fr. 1,30, 1,50, 2.
Schach sein, fr. 10, 20, 30, 40, 50, 80.
Geometrische, fr. 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1.

Ran alten, fr. 20, 40, 60, 80, fl. 1, 1,50, 2.
Ran alden, fr. 20, 40, 60, 80, fl. 1, 1,50, 2.
Ran alden, fr. 20, 40, 60, 80, fl. 1, 1,50, 2.

Pianes, zu fr. 1,50, 2, 3, 4.
Pianes, zu fr. 1,50, 2, 3, 4.
Pianes, zu fr. 1,50, 2, 3, 4.

Reichen, Trommeln, Trommeln, Violinen.
Guitaren, Melodions, Tubeladspelen, Harmonikas, Oboen und andere Instrumente sehr billig.
Die Waaren für unerschöpfliche Kinder, und die Waaren für Erwachsene, fr. 15, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.

Die Waaren für unerschöpfliche Kinder, und die Waaren für Erwachsene, fr. 15, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.

Die Waaren für unerschöpfliche Kinder, und die Waaren für Erwachsene, fr. 15, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.

Die Waaren für unerschöpfliche Kinder, und die Waaren für Erwachsene, fr. 15, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.

Die Waaren für unerschöpfliche Kinder, und die Waaren für Erwachsene, fr. 15, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.

Die Waaren für unerschöpfliche Kinder, und die Waaren für Erwachsene, fr. 15, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.

Die Waaren für unerschöpfliche Kinder, und die Waaren für Erwachsene, fr. 15, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.

Die Waaren für unerschöpfliche Kinder, und die Waaren für Erwachsene, fr. 15, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.

Die Waaren für unerschöpfliche Kinder, und die Waaren für Erwachsene, fr. 15, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.

Die Waaren für unerschöpfliche Kinder, und die Waaren für Erwachsene, fr. 15, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.

Die Waaren für unerschöpfliche Kinder, und die Waaren für Erwachsene, fr. 15, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.

Die Waaren für unerschöpfliche Kinder, und die Waaren für Erwachsene, fr. 15, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.

Die Waaren für unerschöpfliche Kinder, und die Waaren für Erwachsene, fr. 15, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.

Die Waaren für unerschöpfliche Kinder, und die Waaren für Erwachsene, fr. 15, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.

Die Waaren für unerschöpfliche Kinder, und die Waaren für Erwachsene, fr. 15, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.

Die Waaren für unerschöpfliche Kinder, und die Waaren für Erwachsene, fr. 15, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.

Die Waaren für unerschöpfliche Kinder, und die Waaren für Erwachsene, fr. 15, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.

Die Waaren für unerschöpfliche Kinder, und die Waaren für Erwachsene, fr. 15, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.

Die Waaren für unerschöpfliche Kinder, und die Waaren für Erwachsene, fr. 15, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.

Die Waaren für unerschöpfliche Kinder, und die Waaren für Erwachsene, fr. 15, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.

Die Waaren für unerschöpfliche Kinder, und die Waaren für Erwachsene, fr. 15, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.

Die Waaren für unerschöpfliche Kinder, und die Waaren für Erwachsene, fr. 15, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.

Die Waaren für unerschöpfliche Kinder, und die Waaren für Erwachsene, fr. 15, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.

Die Waaren für unerschöpfliche Kinder, und die Waaren für Erwachsene, fr. 15, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.

Die Waaren für unerschöpfliche Kinder, und die Waaren für Erwachsene, fr. 15, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.

Die Waaren für unerschöpfliche Kinder, und die Waaren für Erwachsene, fr. 15, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.

Die Waaren für unerschöpfliche Kinder, und die Waaren für Erwachsene, fr. 15, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.

Die Waaren für unerschöpfliche Kinder, und die Waaren für Erwachsene, fr. 15, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.

Die Waaren für unerschöpfliche Kinder, und die Waaren für Erwachsene, fr. 15, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.

Die Waaren für unerschöpfliche Kinder, und die Waaren für Erwachsene, fr. 15, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.

Die Waaren für unerschöpfliche Kinder, und die Waaren für Erwachsene, fr. 15, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.

Die Waaren für unerschöpfliche Kinder, und die Waaren für Erwachsene, fr. 15, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.

Die Waaren für unerschöpfliche Kinder, und die Waaren für Erwachsene, fr. 15, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.

Die Waaren für unerschöpfliche Kinder, und die Waaren für Erwachsene, fr. 15, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.

Die Waaren für unerschöpfliche Kinder, und die Waaren für Erwachsene, fr. 15, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.

Die Waaren für unerschöpfliche Kinder, und die Waaren für Erwachsene, fr. 15, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.

Die Waaren für unerschöpfliche Kinder, und die Waaren für Erwachsene, fr. 15, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.

Vse, kar p. t. prejemnikom ni všeč, se vzame nazaj ali se za drugo blago zamenja, dokaz najstrožje solidnosti.

Lišp po nizki ceni za gospe in gospode.

Ta iz novega metala („novo ali talni-zlato“ imenovanega) narejen lišp dela pravi lišp nepotreben, ker ta novi izdelek za pravim ne stoji ne v barvi ne v fazonu in je zraven to dobro, da cela reč četrti del ne stane tega, kar se pri pravem lišpu samo za fazon plačati mora; mogoče je tedaj si toliko večkrat najnovije in najmoderneje pripraviti. Se strokovnjaka ta izdelek lahko prekanji, tako dobro je vse ponarejeno.

Naj novejši reči za lišp.

najmodernejši fazon, iz novega zlata narejene, ktere zlato barvo zmerom obdrže in so zato pravim prekanljivo podobne, s ponarejenimi kameni ali z emalom, kakor fazon tirja.

broše, fine, 1 k. kr. 40, 60, 80, gld. 1.
najnovejši, 1 k. gld. 1,50, 1,80, 2, 2,50.

uhani, fini, 1 par kr. 50, 80, gld. 1.
najnovejši, gld. 1,50, 2, 2,50.

cele garniture, broše in uhani kr. 80 gld. 1,20, 1,60, prefino izdelane gld. 2, 2,50, 3, 3,50, 4, 5.

braselete, fine, 1 k. kr. 50, 80, gld. 1.
prefino izpeljane gld. 1,50, 2, 3.

Najlepši ovratniki 1 k. kr. 90 kr. gld. 1,20, do gld. 1,50.

medaljons, fini, kr. 20, 40, 60.
prefini, kr. 80, gld. 1, 1,50.

glavniki, z natikom iz novega zlata, kr. 80, gld. 1, 1,50, 2, 3.

prstani, zmotljivo podobni z različni ponarejenimi kameni 1 k. kr. 30, 40, 50, 60, 80, gld. 1.

najlepše urne verižice za gospode kratke kr. 50, 80, gld. 1,50, 2.

najlepše verižice za okolo vrata, fin benedictski fazon gld. 1,40, 1,80, 2.

igle za gospode kr. 20, 40, 60, 80.
predratne gumbke, kr. 10, 15, 20, 30.

manjete gumbke 1 par kr. 20, 30, 40, 60, 80.
gumbke za ovratnike po 5 in 10 kr.

cele garniture, predratne in manjete gumbke, najlepši izpeljava kr. 50, 80, gld. 1,50.

1 zvezek r. in h. priveskov, zelo lepo sestavljen kr. 60, 80, gld. 1.

prstani iz pravega zlata s kameni gld. 1,50, 2, 2,50.

srebrne verižice, 13lotne, puncirane ognji pozlačene, kratke, gld. 3, 50, 4.

13 lotne, puncirane dolge verižice za okolo vratu gld. 6, 7.

13 lotni srebrni medaljons in ognji pozlačeni in emalirani gld. 2,50, 3.

Prefino izpeljan briljanten lišp.

Tudi strokovnjak se pri tem lahko zmoti. Ta lišp je v pravo srebro vkovan, z zlatimi podlagami in izglani, ponarejeni briljanti so iz prefino brušenega gorskega kristala, ktere živga ognja nikoli ne izgubijo. Tudi so drugi kameni neznatljivo ponarejeni.

1 broša gld. 4, 5, 6.
1 par uhanov gld. 4, 5, 6.

(43-12)

Predstojče blago se dobi po tej ceni v taki vrednosti le v polpisani zalogi. Zapisnike cen dajamo zastoj od vseh v zalogi ležečih reči. Posestvo enega exemplara je za vsakega zanimivo.

Der Pracht-Bazar A. Friedmann, Wien, Praterstrasse 26.

Menjavnica dunajske komisijonske banke

Kohlmarkt 4,

(56-27)

emitira

potegovalne liste

na pozneje zaznamovane vrste srečk in se sme o te sestave že za to k najbolj korisnim šteti, ker je vsakemu lastniku takega potegovalnega lista mogoče vse glavne in stranske dobite samemu napraviti in razen tega obresten znesek

30 frankov v zlatu in 10 gld. v bankoveih

užiti.

Vrsta A. (Na leto 16 vzdigatev.)

Mesečne rate a gld. 10 — Po plačanju zadnje rate dobi vsak deleznik sledeče 4 srečke:

1 5perc. 1860letno drz. srečko za gld. 100.

Glavni dobitek gld. 300.000 s predkupno premijo a. v. gld. 400.

1 3perc. ces. turško drz. srečko za 400 frankov.

Glavni dobitek 600.000, 300.000 frankov efektivno zlato.

1 vojvod. Brunšvisko srečko za 20 tolarjev.

Glavni dobitek 80.000 tolarjev brez vsake odstetve.

1 Insbruško (tirolsko) srečko. Glavni dobitek gld. 30.000.

Vrsta B. (Na leto 13 vzdigatev.)

Mesečne rate a gld. 6. — Po plačanju zadnje rate dobi vsak deleznik sledeče 3 srečke:

1 3perc. ces. turško drz. srečko za 400 frankov.

Glavni dobitek 600.000, 300.000 frankov efektivno zlato.

1 vojvod. Brunšvisko srečko za 20 tolarjev.

Glavni dobitek 80.000 tolarjev brez vsake odstetve.

1 Sachsen-Meiningensko srečko. Glavni dobitek 45.000, 15.000 južnonemške velj.

Zunanja naročila se promptno in tudi za povzetek store. — Vzdigatveni listi se po vsaki vzdigatvi franko — gratis razpošiljajo.

Der Pracht-Bazar, A. Friedmann, Wien, Praterstrasse 26.

